

Päiväys 8.4.2020

Lopen Kunta
Yhdystie 5
12700 Loppi

Asia: VN/8392/2019 ja STM079:00/2019

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

2 a § Maksun periminen / Uttag av avgif

Sosiaalihuollon palveluiden myöntämisestä asiakkaalle tehdään hallinnollinen päätös, johon on liitetty oikaisuvaatimus. Esitysluonnoksessa lasku rinnastuu tasamaksuissa päätökseen. Oikaisuvaatimuksen liittäminen tältä osin myös jokaiseen laskuun ei siten olisi tarkoituksenmukaista.

2 b § Päätös maksukyvyyn mukaan määräytyvästä maksusta / Beslut om avgift som bestäms enligt betalningsförmågan

Ei huomautettavaa

3 § Käyttämättä jätetyistä palvelusta perittävä maksu / Avgift för oanvänd service

Käyttämättä jätetyistä palveluista on suotavaa olla oikeus periä maksu, sisältäen ehdotuksessa mainitut palvelut. Tällöin myös potilaat huolehtivat annetuista ja ennalta sovituista palveluista ottamalla vastuuta omasta hoidostaan. Käyttämättömistä palveluista tulee turhia kustannuksia. Samalla se mahdollistaa suunnitellun mukaisen käytön toteutumisen. Sääntelyn laajentuminen koskemaan sosiaali- ja terveystalvelujen lyhytaikaisen hoidon hoito- ja asumispalvelupaikkoja on perusteltu.

5 § Maksuttomat terveystalvelut / Avgiftsfria hälsovårdstjänster

Riihimäen seudun terveystalvelukuntayhtymä lausuu ja edustaa Lopen kuntaa terveystalveluhoitoa koskevista pykälistä.

6 a § Maksukatto / Avgiftstak

Sosiaalihuoltolain mukainen lyhytaikaisen laitospalvelun maksu kerryttää maksukattoa kuten ennenkin. Sosiaalihuoltolain mukainen laitospalvelu hoitomuotona on vähenemässä ja lyhytaikaishoito on siirtynyt toteutettavaksi tehostetussa palveluasumisessa. Sosiaalihuoltolain mukaisissa tehostetun palveluasumisen yksiköissä toteutettu lyhytaikaishoito tulee ottaa mukana maksukattoon samoin periaattein kuin laitoshoido. Maksumuutoksen kustannusvaikutus kunnille tulee huomioida. Maksukattoa kerryttäisi tilapäinen kotisairaanhoido, mutta kotihoitoon sisältyvä osuus kotisairaanhoidosta ei sisälly. Kotiin vietävä palvelu myös tilapäisen palvelun osalta on

kokonaisuus, josta ei voi erottaa kotisairaanhoidon erilleen. Siten maksukaton kertyminen on haaste niin palveluntuottajan toiminnassa kuin asiakkaan omassa maksukaton kertymisen seurannassa. Tilapäisen kotisairaanhoidon käynnit aiheuttavat lisäkustannuksia kunnille. Kotihoitoon kuuluu sekä kotipalvelu että kotisairaanhoidon. Toiminnalla pystytään korvaamaan terveyskeskusten palveluita. Tämä on säästännyt terveydenhuollon palveluita, mutta siirtää kustannukset kotiin annettavien palveluiden järjestäjille.

7 b § *Palvelun pitkäaikaisuus / Servicens långvariga karaktär*

Ei huomautettavaa.

7 c § *Pitkäaikaisen tehostetun palveluasumisen, pitkäaikaisen perhehoidon ja pitkäaikaisen laitoshoidon maksu / Avgift för långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg, långvarig familjevård och långvarig sluten vård*

Esitys pitkäaikaisen tehostetun palveluasumisen ja pitkäaikaisen perhehoidon maksun ottaminen mukaan lakiin yhdenmukaistaa asiakkaalta perittävän maksun laitospalvelun maksuun. Tehostetun palveluasumisen maksun muuttaminen vastaamaan laitoshoidon maksua muuttaa kunnan perimää maksukäytäntöä ja on tietyllä tavalla paluu menneeseen. Jatkossa tehostettu asumispalvelun maksu pitää sisällään vastaavat palvelut kuin laitospalvelu, tukipalveluista ei voi asiakkaalta maksua periä. Asiakkaalle jäävällä käyttövaralla asiakas maksaa omat pienehköt hankintansa. Esitetty muutos sekä vähentää kunnan asiakasmaksutuottoja sekä lisää toimintakustannuksia. Tämä kustannusvaikutus tulee ottaa valmistelussa ja valtionosuuksissa huomioon.

10 b § *Pitkäaikaisesta tehostetusta palveluasumisesta, pitkäaikaisesta perhehoidosta ja pitkäaikaisesta laitoshoidosta perittävän maksun perusteena olevat tulot / Inkomster som utgör grund för avgiften för långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg, långvarig familjevård och för långvarig sluten vård*

Ei huomautettavaa

10 c § *Tuloista tehtävät vähennykset pitkäaikaisessa tehostetussa palveluasumisessa, pitkäaikaisessa perhehoidossa ja pitkäaikaisessa laitoshoidossa / Avdrag från inkomsterna för långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg, långvarig familjevård och långvarig sluten vård*

Ei huomautettavaa

10 d § Tuloista tehtävät erityiset vähennykset pitkäaikaisessa tehostetussa palveluasumisessa ja pitkäaikaisessa perhehoidossa / Särskilda avdrag från inkomsterna för långvarigt serviceboende med heldygnssomsorg och långvarig familjevård

Ei huomautettavaa

10 e § Jatkuvasta ja säännöllisestä kotona annettavasta palvelusta sekä pitkäaikaisesta asumispalvelusta perittävä maksu / Avgift för fortlöpande och regelbunden service i hemmet samt för långvarig boendeservice

Lakiluonnoksessa on esitetty jatkuvasta ja säännöllisestä kotona annettavasta palvelusta sekä pitkäaikaisesta asumispalvelusta kuukausimaksu, joka määräytyy palvelupäätökseen kirjattujen palvelutuntien määrän, asiakkaan maksukyvyn ja perheen koon mukaan. Maksuprosenttien määräytyminen jokaisen tuntimäärän mukaan erikseen, johtaa huomattavan työmäärän lisääntymisen kuukausittain tarkistettavien tuntimäärien johdosta. Kunnan näkemyksen mukaan tuntimäärien ilmaiseminen tuntivälyksinä, esim. 1-5 h, 6-10 h jne. ja maksujen määräytyminen niiden mukaan on riittävä ja maksumuutos tehdään, jos palvelutarve muuttuu pysyvästi tai esimerkiksi alittuu tai ylittyy kolmen kuukauden ajalta. Joka kuukausittain tarkistettavat maksut tosiasiallisesti toteutuneiden tuntien mukaan on todella työllistävää. Tällöin voi myös tulla esille, että työntekijöiden ripeys tai hitaus vaikuttaa suoraan perittävään asiakasmaksuun. Nykyisissä tuntivälyksissä nämä erot eivät näy asiakkaan maksuissa.

10 f § Jatkuvasta ja säännöllisestä kotona annettavasta palvelusta sekä pitkäaikaisesta asumispalvelusta perittävän maksun perusteena olevat tulot / Inkomster som utgör grund för avgiften för fortlöpande och regelbunden service i hemmet samt för långvarig boendeservice

Ei huomautettavaa.

10 g § Tuloista tehtävät vähennykset jatkuvassa ja säännöllisessä kotona annettavassa palvelussa sekä pitkäaikaisessa asumispalvelussa / Avdrag från inkomsterna för fortgående och regelbunden service i hemmet samt för långvarig boendeservice

Ei huomautettavaa.

10 h § Tukipalvelut ja asumispalveluun liittyvät palvelut / Stödtjänster och tjänster i samband med boendeservice

Ei huomautettavaa.

10 i § Laskennallinen metsätulo / Kalkylerad inkomst av skog

Ei huomautettavaa

10 j § Maksun määrääminen ja tarkistaminen / Bestämmande och justering av avgift

Ei huomautettavaa

10 k § Palvelun keskeytyksen vaikutus asiakasmaksuun / Hur avbrott i servicen påverkar

klientavgiften

Ei huomautettavaa

11 § *Maksun alentaminen ja perimättä jättäminen / Nedsättning och eftergift av avgift*

Ei huomautettavaa

12 § *Muulta kuin Suomessa asuvalta perittävä maksu / Avgift av dem som inte är bosatta i Finland*

Ei huomautettavaa

13 § *Tulojen, korvausten tai saamisten periminen kunnalle tai kuntayhtymälle / Uppbärande av inkomster, ersättningar eller fordringar till kommunen eller samkommunen*

Ei huomautettavaa

14 a § *Viranomaisten tiedonsaantioikeus / Myndigheternas rätt att få upplysningar*

Ei huomautettavaa

15 § *Muutoksenhaku / Ändringssökande*

Ei huomautettavaa

Voimaantulo (alustava voimaantuloajankohta 1.1.2021) Ikraftträdande

Lakimuutoksen voimaantulo 1.1.2021 on liian pikainen. Kunnan reagointimahdollisuus tulopohjan heikentymiseen, johtuen erityisesti pitkäaikaisen tehostetun palveluasumisen ja säännöllisen kotona annettavan palvelun tulopohjan heikkenemisestä, edellyttää lain voimaantulon myöhäistämistä vähintäänkin vuodella. Kunnan näkökulmasta sopiva lain voimaantuloajankohta on sote-uudistuksen alkamisajankohta.